

לנפש לא יטמא. בעצם עניינו של כהן הוא על פי הלל הזקן לאהוב את הבריות ולקרוב לתורה. להיות ה"אור" של כלל ישראל. להאיר פנים ודרך. לכן, יש לו ציווי מיוחד שלמרות שהוא עסוק בקירוב לבבות לאבינו שבשמיים עליו להזהר לא לטמאות את הנפש. ישנם מקומות שהם אין כניסה. שלמה המלך כבר הזהיר אל תוכח לין, מהאנשים מהסוג הזה, מעבר להתפלל שתתקיים בהם דבריה של ברוריה אשת רבי מאיר בעל הנס, יתמו חטאים ולא חוטאים, זה שייך להקב"ה שישפוך עליהם רוח טהרה ממרומים. אנחנו נמצאים עמוק בימי ספירת העומר, ימים שמטהרים את הנפש מכל רפש. לצערינו, אנחנו רואים את מקהלת עובדי ישראל שבאו להפריע לתפילות יום הכיפורים ולהקפות של ליל שמחת תורה, עדיין במרדם ופשעם. רחוקים מכל רגשי חרטה. למרות שרק עיוור לא רואה את יד השי"ת ורחמיו. כמה שורף להם שחיילים יוצאים לקרב מתוך תפילה. רוצים יותר יהדות. יותר תפילין. יותר ציצית, יותר שבת קודש. הם אינם יכולים להכיל זאת. ממש כמו הבן של שלומית בת דברי. פיהם דובר נבלה. אכן, אם הקב"ה לא ישלח להם הארה שמימית, סופם לרדת לבאר שחת כמו סופם של כל אנשי דמים ומרמה. אבל אנחנו דווקא נתחזק. נטהר את עצמינו מטומאות הנפש. נתעלה במידות תפארת ונצח. נתפלל יותר טוב. נכוון שהקב"ה ירחם עלינו ויבנה בית המקדש כדי שנוכל לחגוג את כל מועדי ה' בהלכתו. נראה שוב את לקיחת הסולת ועשיית לחם הפנים וסידורו. נדע שיש כהן עומד ומטיב את הנרות. בסיום הפרשה מובאים שוב כמה דיני ממונות לגבי נזקים, ללמדינו, שכל המצוות הם מקשה אחת. כאשר נקפיד על כולם באותה שמירה ודקדוק בוודאי נזכה שוב למועדי ה' אשר נקרא אותם מקראי קודש, בהר מרום הרים בביאת גואל צדק, במהרה בימינו.

דבר אל בני ישראל. אין לכהנים עסק בענין המועדות יותר מאשר לישראל בהם, על כן לא הזכיר בפרשה הזאת אהרן ובניו רק "בני ישראל" שיכלול את כולם כאחד, כי לא יפרט קרצנות המוספים בפרשה הזאת: אבל הזכיר המועדים לאן בתורת כהנים בעצור שהם ימי הקרצנות, וירמוז אליהם כמו שאמר "והקרצתם אשה לה", ואמר בסוף הפרשה אלה מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש להקריב אשה לה' עולה ומנחה זבח ונסכים. אבל לא האריך לבאר המוספים, שלא רצה שיהגו להם במדבר: הרמב"ן בא להדגיש, זה שיש לכהנים מעלת קירבה להשי"ת מעל שאר שבט לוי ומכל שבן לגבי ישראל, כל זה באופן רגיל, ביום יום. אבל, במועדים כאשר כל כלל ישראל מאוחדים, מעלת כלל ישראל באחדותם היא כמעלת הכהנים. ממילא אין מקום לציוי מיוחד לכהנים עצמם. ואחרי שמהם באי הארץ בחומש הפקודים וכו', לאלה תחלק הארץ ביאר המוספים כולם בפרשת פינחס שיעשו אותם בארץ מיד ולדורות. ועל כן אמר ביום הכפורים ויעש כאשר כוה ה' את משה, שעשה כן

במדבר: והזכיר בפרשה הזו כנש העומר וכבשי עזרתה, כי בידוע שלא ינהגו אלא בארץ, שהן באים בגלל הלחם שאמר בו כי תבאו אל הארץ וקצרתם את קצירה וגו', אבל הימים עצמם נוהגים מיד: והזכיר השבת במועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש, שגם הוא יום מועד נקרא אותו מקרא קדש. רש"י הביא מדברי חז"ל לחבר את המועדים עם שבת, כל המקיים את המועדים כאילו קיים את השבת. כמו כן במי שחלילה מחלל את המועדים. הרמב"ן מסביר שעניין הקיום הוא, אם ננהג בה מנהג מקראי קודש לכבדו בכסות נקייה במאכל ובמשתה. זה יעשה שיהיה למועד קיום. ללא ה"לכם", לא יתחברו בני ישראל לחלק של הקב"ה של שבתות ומועדי ה'. הוי אומר, חולו של מועד זה גם סוג של מקראי קודש. לקדשו בלימוד התורה בבתי מדרשות. גם לכבדו במאכל ומשתה מכובד שכולם יוכלו להתחבר למועדי השי"ת אשר כוללים גם את שבתות השנה. ואחר כן הבדיל שאר המועדות ממנו, ואמר אשר תקראו אותם במועדים, כלומר באי זה יום מן השבוע שיגיעו בו, כי השבת קבוע הוא, ביומו יבא לא נלכד לקרוא אותו במועדו. ועל דעת רבותינו, "אשר תקראו אותם במועדים", רמז לעצורים, שתקראו אתם להם מועדים: והנכון בעיני כי פירוש מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קודש אלה הם מועדי, על הנזכרים למטה בפרשיות, בחדש הראשון וגו', ולכן חזר שם פעם אחרת, אלה מועדי ה', בעבור שהפסיק בענין השבת. והנה אמר, מועדי ה' אשר תקראו אותם מקראי קדש אלה הם מועדי במלאכה עבודה, אבל השבת תשמרו לעשות אותה שבת שבתון מכל מלאכה שבעולם, כי יזהיר בשבת פעמים רבות. וירמוז עוד בכאן כי גם בצואו באחד מן המועדים לא תדחה לעשות בה אוכל נפש. וכמוהו אלה הדברים אשר נוה' לעשות אותם, על המשכן וכליו אשר יזכיר בפרשה השניה, והפסיק בשבת, שבת ימים תעשה מלאכה וגו', וחזר ואמר זה הדבר אשר נוה' קחו מאתכם תרומה, והיא המלוא הראשונה, בעבור שהפסיק בה הולך לחזור ולהתחיל בראשונה: וראיה לפירוש הזה, שלא הזכיר בשבת "והקרבתם אשה לה" כאשר יזכיר בכל מועד ומועד, ואמר בסוף הפרשה אלה מועדי ה' וגו' מקראי קדש להקריב אשה לה' וגו' מלבד שבתות ה', שאין השבתות בכלל מועדי ה': הוי אומר שכל ענייני שבת, מלבד התפילה אינם נידחים מפני המועד. כי קדושת השבת היא האות בין הקב"ה לבין בני ישראל. שבת הוא למעלה מן המועד, ויש בכח השבת לפעול מעבר מה שיש בכח מועד לפעול. לכן, קדושת השבת לא תדחה. גם שאר ענייני ומעלות השבת יישארו במעמדם. וראיה עוד, כי לא אמר בפרשה השניה "וידבר ה' אל משה לאמר" כאשר אמר בכל מועד ומועד, כי הדבור הראשון הוא היה מצות המועדים, אלא שהזכיר להם השבת לשלול ממנו דין המועדים, לא לבאר מצותיו ותורותיו, ולכן לא אמר בו "והקרבתם אשה לה" כאשר אמר במועדים, והזכירה בסוף עם הנדרים והנדבות שלא נזכרו כאן, כאשר פירשתי. וזהו מדרש חכמים שאמרו, מה ענין שבת אלל המועדות וכו', כי אין השבת בכלל מועדי ה' כלל רק סמכו הכתוב להם: וטעם מקראי קדש. שיהיו ביום הזה כולם קרואים ונאספים לקדש אותו, כי מצוה היא על ישראל להקבץ בבית האלהים ביום מועד לקדש היום בפרהסיא בתפלה והלל לאל בכסות נקייה, ולעשות אותו יום משתה, כמו שנאמר בקבלה לכו אכלו משמנים ושתו ממתקים ושלחו מנות לאין נכון לו כי קדוש היום לאדונינו ואל תעבדו כי חדות ה' היא מעוזכם. והנה "מקרא קדש", מלשון קרואי העדה, אחרי כן יאכלו הקרואים, וכן על כל מכון הר ליון ועל מקראיה, המקומות שנקראים שם שיתקבצו בהם קרואי העדה: ואונקלוס עשהו מלשון אשר יקרא אתכם באחרית הימים, לשון מאורע, בכל יום שיארעו תעשו אותם קדש. ורבותינו ז"ל אמרו, ארעם במאכל ובמשתה ובכסות נקייה, כלומר שלא יהא חוקם אללך כחך שאר הימים אבל תעשה להם מקרא של קדש לשנותם במאכל ובמלבוש מחול לקדש, וגם זה דעת אונקלוס: סיכום הדברים, הקב"ה הנחיל לנו

זמנים שונים ומשונים זה מזה, גם מצד קדושתם גם מצד מעלתם, הצד השווה שבהם, בהם יש להתאסף באגודה, להודות ולהלל לבורא, לומר לפניו בריותיך אנחנו. בשבת קודש יש לעשות זאת כאשר כל המלאכה הגשמית מאחורי גווינו. במועדים אחרים תוך כדי הלל והודאה.

וספרתם לכם. עניינה של ספירת העומר, להמשיך את סיפור יציאת מצרים עד ליעד של קבלת התורה. הוי אומר, יש להמשיך, לאורך ליל הגלות, לספר (מלשון סיפור) ולספר (מלשון נופך ספיר ויהלום, להאיר) עד שיבקע שחר של קבלת התורה, יחד שבטי ישראל כאשר נזכה לויחי בישורון מלך.

זכרון תרועה. פסוקי זכרונות ופסוקי שופרות לזכור לכם עקדת יצחק שקרב תחתיו חיל, לשון רש"י. והיה לריך הרב להביא גם פסוקי המלכיות מן המדרש, שלא יתכן שיזכיר הכתוב פסוקי הזכרונות ושופרות ולא יזכיר המלכיות, וכבר דרשו אותם מפסוק, והיו לכם לזכרון לפני ה' אלהיכם, שאין תלמוד לומר אני ה' אלהיכם, ומה תלמוד לומר אני ה' אלהיכם, אלא זה בנין אב כל מקום שאתה אומר זכרונות אתה סומך להם את המלכיות, כדאיתא בת"כ ובמסכת ראש השנה: אבל כל זה אסמכתא מדבריהם, ומפורש אמרו הולכין למקום שתוקעין ואין הולכין למקום שמזכרין, פשיטא הא לאורייתא והא דרבנן, לא כריכה דאע"ג דהא ודאי והא ספק: אבל "זכרון תרועה", כמו יום תרועה יהיה לכם, יאמר שנריע ביום הזה ויהיה לנו לזכרון לפני השם, כמו שנאמר להלן ותקעתם בחלוצרות והיו לכם לזכרון לפני אלהיכם: ובעבור שאמר שם, וביום שמחתכם ובמועדיכם ותקעתם בחלוצרות על עולותיכם ועל זבחי שלמיכם, וכאן כוה בתרועה סתם במועד הזה בלבד, ואחרי כן אמר והקרבתם אשה, הנה התרועה הזאת אינה התרועה ההיא, שהיא בחלוצרות על הקרבן, וזאת אינה על הקרבן, אבל היא חובה בכל ישראל, והיא בשופר, כי לא כוהו עדיין לעשות חלוצרות, וסתם כל תרועה בשופר היא, כמו שנאמר והעבדת שופר תרועה: הרמב"ן נכנס לעומקו של יום זה, יום תרועה או זכרון תרועה אשר בפינו נקרא ראש השנה. הנה, הרמב"ן דורש מרש"י להזכיר את ענין המלכות. רש"י דווקא נמנע מזה כדי להביע יום תרועה מלשון רעות, ותרועת מלך בו. ממילא, אם יזכיר מלכיות, מלך במשפט יעמיד ארץ, ומי יזכה בדין. אבל זכרון הידידות, כאשר המלך יחיד ביער ואין לו אח ורע, ובא איתן, אברהם ופרסם שמו יתברך ברבים. זה יעורר ויזכיר זכות הנעקד לאדונינו. לכן, רש"י כאשר מדובר על זכרון תרועה, מדובר על זכרון ידידות. ולא פירש הכתוב טעם המלכה הזאת, למה התרועה, ולמה נלכד זכרון לפני השם ביום הזה יותר משאר הימים, ולמה ילכה להיותו מקרא קדש. אבל מפני שהוא בחדשו של יום הכפורים בראש החודש נראה שבו יהיה דין לפניו יתברך כי צם ידין עמים, בראש השנה יצב לכסא שופט לכה, ואחרי כן בעשרת הימים יסא לפסע עצדיו. רמז הכתוב הענין כאשר נודע בישראל מפי הנביאים ואבות קדושים: באן הרמב"ן כשיטתו בדרוש לראש השנה, המסביר את ענין מדוע נקרא ראש השנה למרות שאין לזה זכר בכתובים. לכן, הרמב"ן מנסה באופן הגיוני לומר מה התרועה, כהשמעת הקול, אמור לעשות בראשון לחודש השביעי. אומר הרמב"ן, ענין זה נמסר מפי אב לבן במסורה ישירה ממש רבינו. שביום זה מלך במשפט יעמיד ארץ, התרועה באה להתריע ולעורר ישנים לשוב לפני המלך, לקבל לפניו עול מלכותו בשלמות, לומר בפניו בריותיך אנחנו. זה הענין הפשוט וההגיוני, כל בר דעת יסכים ויקבל. אבל לנבונים הרמב"ן מוסיף, ועל דרך האמת, תרועה היא שעמדה לאבותינו ולנו, שנאמר אשרי העם יודעי תרועה, וכענין שכתוב תרועת מלחמה, כי השם איש מלחמה. אס כן, "יום תרועה יהיה לכם", שיהיה היום לתרועה לנו, וכן "זכרון תרועה מקרא קדש", שיהיה הזכרון בתרועה, ולפיכך הוא מקרא

קודש. ולא הולכך להזכיר שופר, כי השופר רמז "זיוס" והתרועה זו, והנה הוא יוס לין ברחמים ללא תרועת מלחמה. ומפני זה הזכיר הכתוב התרועה, שכבר קבלה זיד רבותינו וכל ישראל רואים עד משה רבינו שכל תרועה פשוטה לפנייה ופשוטה לאחריה. ולמה יזכיר הכתוב תרועה ולא יזכיר התקיעות כלל ללא בראש השנה ולא זיוס הכפורים, אבל התקיעה היא הזכרון והוא השופר, והתרועה כשמה, ומפני שהיא כלולה מן הרחמים תקיעה לפנייה ולאחריה. ולפיכך אמר "ז'ודעי תרועה", כי כלקה ירמו כי תפארת עוזמו אהה. זה הסוד. התרועה היא המפתח לכל. היא מביאה את האהבה והידידות שהיתה מימות אברהם אבינו. הסגולה של עם ישראל שיודעים לפייס את הקב"ה בתרועה. התרועה, השברון הלב, יכול להיות רק כאשר יש לפנייה פשוטה, אמונה פשוטה ותמימה שהכל מאתו יתברך, ממילא שבים בתשובה שלמה ואמיתית, תשובה פשוטה. התשובה תשאר כך אם יש פשוטה לאחריה, היינו שהולכים בפשטות. הולכים בתמימות, תמים תהי'ה עם ה' א'. זה בעצם פועל את התרועה של ידידות. הוי אומר, השופר הוא רק מקום העברה לעצם התרועה האמורה לפעול חידוש ידידות עם ישראל ובוראו. והנה זה מצוה כי הכל תלוי בתשובה, ללא בראש השנה מתיחד במדת הדין ומנהיג עולמו, וזיוס הכפורים במדת הרחמים, והוא מאמרם מלך יושב על כסא לין וכו', ראש השנה יוס לין ברחמים ויוס הכפורים יוס רחמים זליון: ההבדל פשוט. דין ברחמים, הוי אומר שיש דין. חייבים לבצע את הדין. ניתן לפרוש את התשלום, להקל בהארבת זמן, אבל הדין יקויים. רחמים בדין פירושו שיש רחמים, זדונות ייחשבו כזכויות. איך, בדין, במידות שהתורה נדרשת בהם. כח התורה יוכל לשנות את הענין מראשו ועד סופו לגמרי. ומן הענין שפירשנו תבין טעם הכתוב במסעות תרועה יתקעו למסעיהם ובהקהיל את הקהל תתקעו ולא תריעו, כי במסעיהם כתוב, ויסע מלאך האלהים, וכתוב ויפולו אויביך וינוסו משנאיך מפניך (במדבר י לה), כטעם, פני ה' בעושי רע, ידוע הוא שהאדם נקרא מהלך. משא / מסע חיינו הוא כמה יותר מצוות לרכוש בדרך. מהלך חיינו מלחמת היצר, ממילא כל הזמן על האדם הישראלי להתריע. להיות עם אצבע על הדופק. לכן, כל יום ויום אדם צריך זכרון תרועה, איזה תזכורת של דודי שלח ידו מן החור. ברגע שהאדם התכוונן לקרב, למד להכיר היטיב את טקטיקת יצרו הרע, יודע מהיכן עלול לתקוף, מבצר היטיב את נקודות תורפתו, שם בה' מבטחו כי לא יניחו ליפול ברשת היצר, הרי הוא מפעיל את "תרועת מלך בו". ובהקהיל את הקהל נאמר שובה ה' רצות, כטעם ויהי ציורון מלך בהתאסף ראשי עם יחד. גם כאשר נגיע לאתנחתא, צריכים להחזיק את כל מבצרי ומגדלי השמירה ערים. כי בחצרות בית המלך ה' צבא-ו-ת ודאי לא נרצה להימצא ברשת היצר, אלא בלובנו של תשובה. ועשרת הימים שבין ראש השנה ליוס הכפורים ירמוז לעקר ספירות, כי זיוס הכפורים יתעלה בהם ויגבה ה' לבאות במשפט כידוע בקבלה, וגם יש בזה אות בשמים, שהחלש הזה מזלו מאזנים כי זו פלס ומאזני משפט לה'. לומר לנו, אם עשינו "האזנת מצוות", לשמוע בקול השי"ת ע"י שמיעה לחכמי הדור וקיום ובו תדבק, אזי נצא מרוחמים, בדין.